

Till arbetspensionsanstalterna

ÄNDRING AV LAGEN OM PENSION FÖR LANTBRUKSFÖRETAGARE

Regeringen har avlåtit en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare och 11 och 21 §§ lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (RP 179/89).

I propositionen föreslås sådana ändringar i bestämmandet av lantbruksföretagarens arbetsinkomst genom vilka bestämmandet blir smidigare än det är för närvarande. Avsikten är att de arbetsinkomster som fastställs för brukningsenheter av olika slag och storlek står i rättvist förhållande till varandra och att lantbruksföretagarnas arbetsinkomster bättre än för närvarande svarar mot värdet av det arbete som utförts i företagen.

Det är meningen att arbetsinkomsten skall bestämmas särskilt för odlad jordbruksjord - åker och trädgård - och särskilt för produktiv skogsmark, varefter de så erhållna arbetsinkomsterna räknas samman. Enligt förslaget skall man även i fortsättningen alltid utgå från en arbetsinkomst som beräknats enligt arealen. Begreppen jordbruksjord och LFÖPL-hektar kommer likväl inte längre att användas och andelen produktiv skogsmark kommer inte heller att på konstgjord väg omvandlas att motsvara odlad jordbruksjord.

Odlad jordbruksjord

I fråga om odlad jordbruksjord kommer markbeloppen per hektar att vara större i den nya basarbetsinkomstskalan, som ligger till grund för bestämmandet av arbetsinkomsten, och gradvis sjunka. Den övre arealgränsen föreslås bli slopad, vilket innebär att arbetsinkomsten också tillväxer av en areal som överstiger 62 åkerhektar.

Enligt förslaget skall ett normalt arbetsinkomstområde införas omkring basarbetsinkomsten. Det är meningen att lantbruksföretagaren själv skall föreslå arbetsinkomsten från detta normalområde på en arbetsinkomstblankett, ur vilken de behövliga

LA/Rolf Storsjö

24.10.1989

uppgifterna om lägenheten framgår. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall i regel inte ha möjlighet att avvika från förslaget, om detta håller sig inom gränserna för det normala arbetsinkomstområdet och inte står i uppenbar konflikt med de faktiska förhållandena på brukningsenheten. Det skall också vara möjligt att fastställa arbetsinkomsten så att den ligger utanför gränserna för det normala arbetsinkomstområdet, men i sådana fall krävs mera detaljerade uppgifter om grunderna för avvikelsen.

Under de två första odlingsåren skall arbetsinkomsten vara minst lika stor som basarbetsinkomsten.

Produktiv skogsmark

I fråga om produktiv skogsmark indelas landet i södra, mellersta och norra Finland enligt samma indelning som återfinns annorstädes i lagen om pension för lantbruksföretagare, med egna arbetsinkomstskalar för varje region. Markbeloppen per hektar i dessa skalar sjunker gradvis på samma sätt som i skalan för åkerarbetsinkomst. Därtill föreslås att det för skog skall användas en övre arealgräns, efter vilken arbetsinkomsten inte längre tillväxer.

Skogsarealen skall beräknas i hela hektar.

För produktiv skogsmark föreslås att till lagen fogas stadganden om särskilda grunder för höjning och sänkning av arbetsinkomst, i enlighet med vilka det skall vara möjligt att avvika från basarbetsinkomsten så, att arbetsinkomsten svarar mot värdet av det arbete som utförts i skogen. Grund för höjning av arbetsinkomsten föreligger exempelvis om jordbrukaren deltar i avverkningsarbete eller om hans arbetsinsats i fråga om skogsvårdsarbete är större än normalt. Grund för sänkning av arbetsinkomsten föreligger bl.a. om skogen p.g.a. sitt läge ger synnerligen dålig avkastning, t.ex. i skogarna i Lappland, och om utomstående anlitas för skogsvårdsarbetet.

Renägarens arbetsinkomst

Det föreslås att det sätt på vilket renägares arbetsinkomst bestäms skall ändras så, att både antalet arbetsdagar i renskötselarbete och antalet renar samtidigt inverkar på arbetsinkomsten. Härigenom undviks sådana variationer i arbetsinkomstskalan som med gällande sätt att bestämma arbetsinkomsten uppkommer, när antalet renar eller arbets-

LA/Rolf Storsjö

24.10.1989

dagarna ändras. En arbetsdag skall enligt förslaget vara värd 168,97 mk och en inräknad ren 84,48 mk. Dessa värden kommer knappast alls att ändra på arbetsinkomsten för de renägare som utför så mycket renskötselarbete som antalet renar förutsätter. För övriga renägare kommer arbetsinkomsten att ändras så att renägandet får större betydelse, eftersom inkomsten inte längre kommer att bestämmas enbart enligt arbetsdagarna.

Arvodet till renvärd eller kassör kommer att i sin helhet fogas till renägars på annan grund bestämda arbetsinkomst.

Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft 1.7.1990. Propositionen ansluter sig till statens budgetförslag för 1990.

De nya stadgandena kommer att tillämpas, om arbetsinkomsten fastställs eller justeras för tiden efter lagens ikraftträdande. Justering av arbetsinkomsten förutsätter, att det sker en väsentlig förändring i de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten.

I det skede då lagarna träder i kraft kommer en justering av arbetsinkomsten att vara möjlig på lantbruksföretagarens ansökan även utan att någon väsentlig förändring har skett. Om en sådan ansökan inte har inlämnats före 1.1.1993, kommer lantbruksföretagarnas pensionsanstalt att justera arbetsinkomsten på eget initiativ. I sådana fall sänks arbetsinkomsten inte utan lantbruksföretagarens samtycke.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Antti Suominen
Pentti Koivisto

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare samt av 11 och 21 §§ lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås sådana ändringar i bestämmandet av lantbruksföretagares arbetsinkomst genom vilka bestämmandet blir smidigare än det är för närvarande. Avsikten med ändringarna är att få arbetsinkomsten enligt lagen om pension för lantbruksföretagare att bättre än förr svara mot den verkliga arbetsinkomsten från en brukningsenhet.

Det är meningen att arbetsinkomsten från brukningsenheten skall bestämmas separat för odlad jordbruksjord och växtlig skogsmark. Samtidigt som en särskild arbetsinkomstskala skall fastställas för växtlig skogsmark skall arbetsinkomstskalan för odlad jordbruksjord justeras så att den motsvarar dagens läge.

I fråga om den odlade jordbruksjorden skall ett normalt arbetsinkomstområde bestämmas

omkring den basarbetsinkomst som har räknats ut enligt arealen. Arbetsinkomsten skall inom detta område kunna fastställas flexiblare än för närvarande. Också i fråga om skogsmarken är det meningen att fastställa grunderna för höjning och sänkning av arbetsinkomsten.

I sättet att bestämma arbetsinkomst för renägare föreslås en sådan ändring att både antalet i renkötselarbete utförda arbetsdagar och antalet renar som renägaren har samtidigt skall inverka på bestämmandet av arbetsinkomsten.

Reformen avses träda i kraft den 1 juli 1990.

Propositionen ansluter sig till propositionen angående statsförslaget för 1990.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
ALLMÄN MOTIVERING	3	2.2. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.....	11
1. Nuläget	3	LAGTEXTERNA	12
2. Mål	4	1. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	12
3. Beredningsskeden	4	2. Lag om ändring av 11 och 21 §§ lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare ..	15
4. Förslagets innehåll	5	BILAGA	16
5. Propositionens verkningar i fråga om organisation och ekonomi	6	Parallelltexter.....	16
DETALJMOTIVERING	7	1. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	16
1. Motivering till lagförslagen	7	2. Lag om ändring av 11 och 21 §§ lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare ..	21
1.1. Lagen om pension för lantbruksföretagare	7		
1.2. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.....	11		
2. Ikraftträdande	11		
2.1. Lagen om pension för lantbruksföretagare	11		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

Enligt 8 § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare (830/70) skall för bestämmande av den pensionsgrundande arbetsinkomsten för lantbruksföretagare fastställas den arbetsinkomst han skäligen kan uppskattas fortgående åtnjuta av verksamhet som faller under nämnda lag. På basis av arbetsinkomsten uträknas storleken på lantbruksföretagarens pension och skadestånd för olycksfall, men arbetsinkomsten ligger också som grund för pensions- och olycksfallsförsäkringsavgifterna.

8 § lagen om pension för lantbruksföretagare innehåller bestämmelser om de arbetsinkomster som fastställs för olika grupper av lantbruksföretagare. Den personliga arbetsinkomsten för en idkare av gårdsbruk fastställs på basis av den för brukningsenheten bestämda arbetsinkomsten. Brukningsenhetens arbetsinkomst fördelas mellan de försäkrade brukarna i proportion till deras deltagande i arbetet på brukningsenheten. Arbetsinkomsten kan justeras om de omständigheter som inverkar på den senare ändras väsentligt.

Arbetsinkomsten från brukningsenheten beräknas i regel enligt arealen (nedan LFÖPL-hektar). LFÖPL-hektaren omfattar brukningsenhetens åker och trädgård i sin helhet samt av den växtliga skogsmarken 1/10 i södra Finland, 1/15 i mellersta Finland och 1/20 i norra Finland. På basis av de LFÖPL-hektar som räknats ut på detta sätt bestäms brukningsenhetens arbetsinkomst i enlighet med skalan i 8 § 2 mom. (882/82) lagen om pension för lantbruksföretagare. Mest arbetsinkomst inflyter för de 12 första LFÖPL-hektaren. Därefter avtar tillväxten av arbetsinkomsten stegvis så att den del som överstiger 62 hektar inte längre ökar arbetsinkomsten.

Det är möjligt att avvika både uppåt och nedåt från den schematiskt fastställd hektararbetsinkomsten om odlingsättet eller något annat produktionsätt, det exceptionella antalet brukare som arbetar på brukningsenheten eller

någon annan jämförbar omständighet förutsätter det. Avvikelser från den hektarbaserade arbetsinkomsten kan ske endast om behovet av ändring har en långvarig och väsentlig inverkan på brukningsenhetens arbetsinkomst. Arbetsinkomsten bestäms individuellt vanligen på brukarens initiativ. Om grunden för avvikelse är märkbar, kan lantbruksföretagarnas pensionsanstalt på eget initiativ avvika från den hektarbaserade arbetsinkomsten. Arbetsinkomsten har bestämts individuellt för ca en femtedel av brukningsenheterna. För brukningsenheter som omfattar över 25 åkerhektar är andelen avvikelser ca 40 %.

För att kunna bestämma avvikande arbetsinkomst för brukningsenheter använder lantbruksföretagarnas pensionsanstalt sig av normer för förhöjning. Avsikten med dessa normer är att de skall utgöra en gemensam skala mellan brukningsenheter som representerar olika produktionsinriktningar. Den är avsedd som en intern riktlinje inom lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, men även pensionsnämnden och försäkringsdomstolen har i sina beslut hållit sig till dessa normer.

Enligt normerna för förhöjning är det möjligt att höja arbetsinkomsten på grund av en ovanligt effektiv odling av åkrar eller ett exceptionellt stort antal husdjur. Beträffande växter uträknas förhöjningsenheterna per växtart enligt odlingsarealen. Förhöjningsenheter beviljas för djur, om deras antal i förhållande till åkerarealen är ovanligt stort. Enligt normerna räknas förhöjningsenheter ihop och omvandlas till förhöjningsmark i enlighet med en stegvis avtagande skala. Brukningsenhetens hektarbaserade arbetsinkomst höjs med det erhållna markbeloppet.

På brukningsenheten kan också förekomma annan företagsverksamhet som berättigar till en förhöjning av arbetsinkomsten. En förutsättning är dock att denna verksamhet beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk. Dylig verksamhet är bl.a. bondgårdssemester, biodling, förädling av brukningsenhetens produkter, fiskodling, pälsdjursuppföd-

ning samt upptagning och försäljning av torv eller lav. Även arbete utfört för utomstående med brukningsenhetens maskiner kan höja arbetsinkomsten. I det sistnämnda fallet beaktas av bruttointkomsten den procentuella andel som bestämts i normerna för förhöjning. Denna procentuella andel fogas till arbetsinkomsten.

Från början av 1983 har arbetsinkomsten från brukningsenheten kunnat höjas också på basis av produktiviteten, om den arbetsinkomst som fastställts vid beskattningen av brukaren är väsentligt större än hektararbetsinkomsten. Brukaren kan i samband med att han ansöker om en justering av arbetsinkomsten föreslå att den fastställs enligt beskattningen. För beslut i ärendet skall lantbruksföretagarnas pensionsanstalt beakta beskattningsuppgifterna för åtminstone två år, eftersom också produktivitetkriteriet skall vara sådant att det har långvarig verkan.

Beräffande skog är arbetsinkomsten från brukningsenheten i ganska hög grad knuten till arealen. Enligt nuvarande tolkning möjliggör t.ex. leveransarbete som brukningsenheten genomfört i skog inte en förhöjning av arbetsinkomsten.

Det är möjligt att på motsvarande sätt sänka arbetsinkomsten från brukningsenheten enligt individuella arbetsinkomstkriterier. I praktiken sänks en hektarbaserad arbetsinkomst sällan. I dessa fall rör det sig i allmänhet om en deltidsbrukare som arbetar utanför brukningsenheten eller om en ägare av skogslägenhet som själv inte nämnvärt deltar i skogsarbetet. Den hektarbaserade arbetsinkomsten bygger på antagandet om att två personer arbetar på brukningsenheten: husbonde och husmor. Möjligheten att sänka arbetsinkomsten är större på sådana brukningsenheter där endast en person arbetar. Huvudregeln för enpersoners brukningsenheter är ändå den att hela brukningsenhetens arbetsinkomst fastställs som brukarens arbetsinkomst.

För den som är medlem i ett familjeföretag och deltar i gårdsbruksarbetet gäller ett särskilt stadgande, 8 § 4 mom. (1009/87) lagen om pension för lantbruksföretagare. Enligt det skall den lön som betalas till en medlem i ett familjeföretag vara utgångspunkten när hans arbetsinkomst fastställs.

En renägares arbetsinkomst utgörs av ett i lagen stadgat markbelopp för varje honom tillhörig och på åtgärd av renbeteslaget räknad,

över ett år gammal ren. Arbetsinkomsten kan höjas eller sänkas, om renägaren utför arbete med renskötsel i väsentligt större eller mindre utsträckning än hans antal inräknade renar förutsätter. En normal arbetsinsats är en arbetsdag per inräknad ren. En fiskares arbetsinkomst fastställs individuellt till det belopp som han skäligen kan uppskattas fortgående tjäna på sin fiskeriverksamhet. I praktiken uppgår fiskarnas arbetsinkomst till 30—80 % av fiskeriföretagets omsättning. Arbetsinkomsten för dem som är medlemmar i en renägares eller fiskares familjeföretag bestäms enligt det allmänna stadgandet i 8 § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare. För dessa medlemmar fastställs den arbetsinkomst som de skäligen kan antas fortgående tjäna för sin verksamhet som lantbruksföretagare.

2. Mål

Enligt regeringens proposition är målet att ändra stadgandena för bestämmande av arbetsinkomsten i lagen om pension för lantbruksföretagare så att de arbetsinkomster som fastställs för olikartade och olika stora brukningsenheter står i ett rättvist förhållande till varandra och att lantbruksföretagarnas arbetsinkomster bättre än för närvarande svarar mot värdet av det arbete som utförts i företagen.

Utgångspunkten för fastställandet av arbetsinkomsten skall alltså vara brukningsenhetens areal. De föreslagna ändringarna har som mål att man lättare och på ett smidigare sätt skall kunna avvika från den schematiska arealbaserade arbetsinkomsten. En ökad flexibilitet är nödvändig, eftersom spridningen av arbetsinkomsterna enligt undersökningar är stor både hektarvis och beroende på produktionsriktning. De nuvarande normerna för förhöjning ger inte ofta möjligheter att beakta förhållandena på brukningsenheten skilt för sig.

3. Beredningsskeden

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 20 oktober 1987 en arbetsgrupp vars uppgift var att utreda hur stadgandena för bestämmande av arbetsinkomster enligt lagen om pension för lantbruksföretagare kan göras ändamålsenliga och rättvisa, så att de bättre än för närvarande motsvara den egentliga arbetsin-

satsen. Arbetsgruppen, Arbetsgruppen för lantbruksföretagarnas arbetsinkomst, avgav sin enhälliga promemoria till social- och hälsovårdsministeriet den 31 oktober 1988 (arbetsgruppspromemoria 1988:28 SHM).

Följande instanser har avgett sitt utlåtande om denna promemoria: jord- och skogsbruksministeriet, finansministeriet, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Arbetsgivarnas i Finland Centralförbund, Affärsarbetsgivarnas Centralförbund AAC rf, Maataloustuottajain Keskusliitto MTK rf, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund, Finlands Yrkesfiskarförbund, Renbeteslagsföreningen, Lantbruksekonomiska forskningscentralen, pensionsskyddscentralen och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. I utlåtandena har det avsetts motiverat att råda bot på de missförhållanden som upptäckts i stadgandena om lantbruksföretagarnas arbetsinkomst.

Våren 1989 kom statsrådet och lantbruksproducenternas centralorganisationer, på basis av sina förhandlingar enligt lantbruksinkomstlagen (629/82) och i samband med uppgörelsen om lantbruksinkomst för prissättningsåret 1989/1990, överens om att det skall föreslås att lagen om pension för lantbruksföretagare ändras utgående från de förslag som framförts av arbetsgruppen för lantbruksföretagarnas arbetsinkomst.

Regeringens proposition baserar sig på arbetsgruppens förslag.

4. Förslagets innehåll

Lika stora och på samma sätt skötta skogsmarker ökar för närvarande en brukningsenhets arbetsinkomst i olika omfattning beroende på storleken av den åkerareal till vilken LFÖPL-hektaren från skogen fogas. Enligt förslaget skall den årliga arbetsinkomsten från brukningsenheten i fortsättningen bestämmas genom sammanräkning av den odlade jordbruksjordens och den växtliga skogsmarkens årliga arbetsinkomst. Detta innebär att å ena sidan åker och trädgård samt å andra sidan skogsmark kommer att behandlas som separata enheter i det skede som arbetsinkomsten räknas ut, och vidare att den växtliga skogsmarkens andel inte längre artificiellt kommer att omvandlas att motsvara odlad jordbruksjord.

Begreppen jordbruksjord och LFÖPL-hektar skall inte längre användas i samband med att arbetsinkomst från brukningsenheter bestäms. Därför kommer det stadgande i 2 § 2 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare som gäller vad som vid tillämpning av lagen skall anses vara jordbruksjord att vid tillämpningen av denna lag gälla endast de fall, i vilka man blir tvungen att överväga huruvida kravet på areal i 1 § 2 mom. 1 punkten lagen om pension för lantbruksföretagare uppfylls. Till nämnda lagrum hänvisas också bl.a. i lagen om avträdelsepension (16/74).

Att dels åker och trädgård, dels skog behandlas som separata enheter i uträkningsskedet kan också motiveras med att deras betydelse är olika när det gäller olika lägenheter. Medan anmärkningsvärda förhöjningsgrunder kan anknytas till den ena enheten, kan för den andra enhetens del samtidigt finnas sänkingsgrunder. Genom att bestämma arbetsinkomst separat för odlad jordbruksjord och växtlig skogsmark, finner man lättare än för närvarande en sådan lösning som bäst svarar mot förhållandena på brukningsenheten i sin helhet.

Både för den odlade jordbruksjordens och den växtliga skogsmarkens del föreslås att det skall stadgas om en arealbaserad basarbetsinkomst som i samtliga fall skall tjäna som utgångspunkt när brukningsenhetens arbetsinkomst bestäms. Vidare föreslås en höjning av skalan för bestämmande av basarbetsinkomst för odlad jordbruksjord, eftersom den nuvarande skalan, enligt den utredning som gjorts, är lägre än den arbetsinkomst som erhållits av jordbruket förutsätter. Samtidigt föreslås att den övre gränsen för arealen avskaffas, vilket innebär att arbetsinkomst uppstår även av den som överstiger 62 åkerhektar.

För den odlade jordbruksjordens del föreslås ett stadgande som gör det möjligt att på ett flexibelt sätt avvika från basarbetsinkomsten. Möjligheten att avvika från basarbetsinkomsten behövs emedan denna inkomst endast är ett medeltal, i vilket det förutom arealen inte har beaktats andra faktorer som påverkar arbetsinkomsten. Enligt förslaget skall flexibiliteten ökas genom införandet av ett normalt arbetsinkomstområde omkring basarbetsinkomsten. Det är meningen att lantbruksföretagaren själv skall föreslå arbetsinkomsten från nämnda normalområde på en arbetsinkomstblankett (MT-blankett), ur vilken de behövliga

uppgifterna om lägenheten framgår. Brukarens förslag till arbetsinkomst skall i så fall svara mot de faktiska förhållandena. Arbetsinkomsten skall fastställas avvikande från ansökan endast när denna står i uppenbar konflikt med fakta. Det skall också vara möjligt att fastställa en arbetsinkomst utanför gränserna för det normala arbetsinkomstområdet, men i sådana fall krävs mera detaljerade uppgifter om grunderna för detta.

I början av företagsverksamheten är det inte klart hur stor arbetsinkomsten från brukningsenheten kommer att vara. Därför föreslås att den odlade jordbruksjordens arbetsinkomst i företagsverksamhetens begynnelsestadium, närmare bestämt under två odlingsår, i regel skall uppgå till ett belopp motsvarande minst basarbetsinkomsten. Förhållandena vid brukningsenheten hinner under den tiden stabilisera sig till den grad att det blir möjligt att bestämma brukningsenhetens faktiska arbetsinkomst.

För den växtliga skogsmarkens del har ett missförhållande från det att lagen om pension för lantbruksföretagare trädde i kraft varit att det arbete som utförts i samband med leveransförsäljning inte har beaktats när arbetsinkomsten från brukningsenheten har bestämts. Å andra sidan varierar den mängd arbete brukare utför i skog. På vissa brukningsenheter utförs allt skogsarbete av utomstående. På grund av detta föreslås att grunder för höjning och sänkning av arbetsinkomsten skall fastställas, och att det skall vara möjligt att i enlighet med dessa avvika från basarbetsinkomsten så att den arbetsinkomst som fastställs för växtlig skogsmark svarar mot värdet av det arbete som utförts i skogen.

Arbetsinkomsten för renägare föreslås ändrad så att både antalet renar dessa äger och antalet utförda arbetsdagar i renskötselarbete inverkar på arbetsinkomsten.

De föreslagna ändringarna ingår i 8 a — 8 c, 8 f och 8 g §§ förslaget till lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.

Dessutom bör vissa tekniska korrigeringar som beror på reformen göras i lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

5. Propositionens verkningar i fråga om organisation och ekonomi

Lagändringarna kommer inte att medföra några direkta ändringar i behandlingen av arbetsinkomstärenden vid lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Man bör ändå förbereda sig på att antalet ansökningar i frågor som gäller arbetsinkomst kommer att öka kraftigt i det skedet då lagen träder i kraft. Denna ökning kommer att orsaka ett tillfälligt behov av ökade personalresurser för beslutsfattande.

De ca 260 ombuden vid lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har stor betydelse för att arbetsinkomstreformen skall kunna genomföras. Ombudet är ofta den första personen som brukaren kontaktar i arbetsinkomstärenden. Därför är det viktigt att ombudsmännen har utbildats innan reformen träder i kraft.

Verkställandet av de föreslagna ändringarna orsakar tilläggskostnader i både lantbruksföretagarnas pensionsanstalts och ombudsmännens verksamhet. Därför bör de grunder för förvaltningskostnader för lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som social- och hälsovårdsministeriet fastställt justeras.

Intäkterna av försäkringspremier kan uppskattas öka med ca 60 milj. mk per år, när lantbruksföretagarnas arbetsinkomst har fastställts enligt de nya grunderna för bestämmande av arbetsinkomst. En dylik ökning på ca 14 % uppnås år 1992, förutsatt att arbetsinkomsterna ändras i samma proportion som de föreslagna basarbetsinkomsterna ändras i förhållande till nuvarande hektarbaserade arbetsinkomster.

Ändringarna märks nästan genast i intäkterna av försäkringspremier, men de inverkar långsammare på pensionsutgifterna. Ändringarnas inverkan på pensionsutgifterna ökar stegvis och på grund av de intjänade arbetspensionerna verkar ändringen med full effekt på pensionsutgifterna först efter tiotals år. Det är emellertid omöjligt att göra prognoser för en så lång tid framåt, eftersom propositionens verkningar undanträngs av många andra hypotetiska faktorer. Efter lagändringen kan utgifterna antas öka med 1—3 % under de första åren.

Under de första åren kommer statens andel av de pensions- och ersättningsutgifter som lantbruksföretagarnas pensionsanstalt betalar att minska, eftersom ökningen av pensionsan-

staltens intäkter av försäkringspremier kommer att vara större än ökningen av pensions- och ersättningsutgifterna. Utvecklingen kommer att vända till den motsatta omkring år 2000 i enlighet med följande tabell (1989 års index):

År	Ändring av statens andel	
	Mmk	%
1991	— 56	—3
1995	— 64	—3
2000	— 32	—2
2010	+ 67	+3
2020	+ 173	+9

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lagen om pension för lantbruksföretagare

1 och 6 c §§. I dessa lagrum föreslås tekniska ändringar som beror på den nya paragrafindelningen.

8 §. Det föreslås att gällande 8 § delas upp i 8 och 8 a—8 i §§. Av de föreslagna ändringarna är en del sådana att det inte vore möjligt att införliva dem i redan existerande moment. De skulle i så fall kräva helt nya moment, vilket skulle innebära att paragrafen skulle omfatta nästan 20 moment. Även i övrigt underlättar den föreslagna indelningen tillämpningen av stadgandena om arbetsinkomst, emedan varje sakhelhet behandlas i separata paragrafer.

En del av ändringarna är endast tekniska, så att sakinnehållet i vissa av momenten i nuvarande 8 § föreslås förbli oförändrat, men ingå i paragrafer med ny numrering. En dylik teknisk ändring föreslås t.ex. i fråga om 8 §, som i övrigt till sitt sakinhåll helt motsvarar lagens nuvarande 8 § 1 mom. Det föreslås således i sak ingen ändring av den allmänna regel som ingår i paragrafen.

8 a §. Det föreslås att paragrafen skall innehålla stadgandet om uträkning av den årliga arbetsinkomsten från brukningsenheten. Enligt förslaget fås arbetsinkomsten genom sammanräkning av arbetsinkomsten av den odlade jordbruksjorden och den växtliga skogsmarken. Stadganden om hur dessa arbetsinkomster skall räknas ut föreslås i lagförslagens 8 b och 8 c §§. Förordningen om pension för lantbruksföretagare innehåller ett stadgande om vad som i lagen om pension för lantbruksföretagare avses med odlad jordbruksjord och växtlig skogsmark.

Odlad jordbruksjord, dvs. åker och träd-

gård, samt skog skall behandlas som separata enheter fram till det att det för båda har bestämts arbetsinkomst. En eventuell förhöjning eller sänkning av arbetsinkomsten kommer således att ske separat för vardera enheten beroende på vilken av enheterna som påverkas av förhöjnings eller sänkingsgrunden. De faktorer som påverkar bestämmandet av arbetsinkomsten kan i så fall bättre än nu beaktas i sin egentliga utsträckning, och det vore på så sätt lättare än för närvarande att för brukningsenheten bestämma en arbetsinkomst som svarar mot de egentliga förhållandena på brukningsenheten.

8 b §. Paragrafen skall gälla bestämmande av arbetsinkomst för den odlade jordbruksjordens del, dvs. för åker och trädgård. Det föreslås att begreppet basarbetsinkomst skall fogas till paragrafens 1 mom. och ett stadgande om hur denna inkomst skall räknas ut. Basarbetsinkomsten skall fungera som utgångspunkt vid bestämmande av den årliga arbetsinkomsten av jordbruksjord. Den uträknas schematiskt enligt skalan i 1 mom. Beloppet arbetsinkomst per hektar sjunker gradvis eftersom arbetsmängden per hektar minskar när arealen odlad jordbruksjord ökar. Indelningen föreslås förbli oförändrad, dvs. beloppet basarbetsinkomst per hektar minskar efter 12, 22, 32 och 62 hektar odlad jordbruksjord.

För åkerns del föreslås att den nuvarande övre gränsen i lagen skall slopas så att arbetsinkomst anses inflyta även efter 62 hektar. Det föreslås att markbeloppen skall ändras så att de bättre motsvara lantbruksföretagarens faktiska årsinkomst. Markbeloppen i paragrafen baserar sig på utredningen i den promemoria som uppgjorts av arbetsgruppen för lantbruksföretagarnas arbetsinkomst och de anges enligt 1970 års index. I följande tabell presenteras den nuvarande och den föreslagna arbetsin-

komstens belopp per hektar parallellt, enligt 1989 års index:

Åker och trädgård ha	Nuvarande skala mk/år/ha	Föreslagen skala mk/år/ha
0 —12,0.....	3 872	4 505,98
12,1—22,0.....	1 584	1 830,55
22,1—32,0.....	880	1 232,10
32,1—62,0.....	352	387,23
62,1—	—	70,40

En basarbetsinkomst som uträknats enligt arealen motsvarar inte arbetsinkomsten för de flesta brukningsenheter, eftersom spridningen av arbetsinkomsten per hektarklass och enligt produktionsinriktning är stor enligt utredningen i promemorian som utarbetats av ovan nämnda arbetsgrupp. Det föreslås därför att stadganden om ett normalt arbetsinkomstområdet fogas till 8 b § 2 mom. Brukaren kan sedan i enlighet med 3 mom. föreslå sin arbetsinkomst inom detta normalområde.

För att tillräcklig flexibilitet skall uppnås föreslås att det normala arbetsinkomstområdets bredd skall vara 45 % av basarbetsinkomsten. Enligt nuvarande praxis är brukningsenhetens arbetsinkomst vanligen mindre för en enpersons än för en tvåpersoners brukningsenhet, vilket också framgår av den utredning som gjorts av arbetsgruppen för lantbruksföretagarnas arbetsinkomst. Därför föreslås att urvalsområdet skall ligga på en lägre nivå för en enpersons brukningsenhet.

Den övre gränsen för normalområdet föreslås ligga på högst 130 % och den nedre gränsen på 85 % av basarbetsinkomsten. På brukningsenhet med en försäkrad skall urvalsområdet vara lika brett, men det skall vara möjligt att avvika 15 % uppåt och 30 % nedåt från basarbetsinkomsten. De föreslagna gränserna erbjuder en tillräcklig flexibilitet, men samtidigt förhindrar de att man utan särskild utredning avviker oskäligt mycket från basarbetsinkomsten antingen uppåt eller nedåt.

Till paragrafens 3 mom. föreslås ett stadgande, enligt vilket brukaren själv skall föreslå att arbetsinkomsten skall fastslås inom gränserna för ovan nämnda normalområde. Han känner bäst till de rådande omständigheterna och kan därmed som arbetsinkomst föreslå det markbelopp som svarar mot värdet av det i jordbruk utförda arbetet. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt kommer i regel inte att kunna avvika från brukarens förslag, om detta håller

sig inom gränserna för det normala arbetsinkomstområdet och om det inte står i uppenbar konflikt med brukningsenhetens egentliga förhållanden. Det skall dock inte vara möjligt att fastställa arbetsinkomst i strid med det allmänna stadgandet i 8 § lagen om pension för lantbruksföretagare.

Den föreslagna 8 b § 3 mom. innehåller ett stadgande om lösningsmodeller för de situationer då brukaren inte själv vill föreslå ett markbelopp eller att det föreslagna markbeloppet står i uppenbar konflikt med de egentliga förhållandena på brukningsenheten. Arbetsinkomsten skall i sådana fall bestämmas av lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. I sådana situationer måste även möjligheten till fel beaktas. Därför föreslås att den årliga arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord i dessa fall skall fastställas till medelvärdet, dvs. den i enlighet med 1 mom. uträknade basarbetsinkomsten.

Under den första tiden då gårdsbruk idkas på brukningsenheten är dess produktion inte ännu så stabil att brukaren skulle ha möjlighet att välja arbetsinkomst från normalområdet på ett sätt som bäst motsvarar omständigheterna på lägenheten. Å andra sidan vore det möjligt att framför allt unga brukare i hopp om små försäkringspremier skulle välja arbetsinkomst från nedre delen av normalområdet. Därför föreslås i 8 b § 4 mom. att den årliga arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord under de två första verksamhetsåren vanligen skall vara minst lika stor som basarbetsinkomsten. På detta sätt försäkras företagaren en tillräcklig arbetsinkomstnivå. Enligt 5 mom. skall arbetsinkomsten dock kunna fastställas avvikande från detta.

Även om det normala arbetsinkomstområdet kommer att medge en flexibilitet som tidigare saknats i fråga om grunderna för bestämmande av arbetsinkomsten, kommer det ändå att behövas en möjlighet att avvika från normalområdet, eftersom det ändå inte blir möjligt att fastställa samtliga arbetsinkomster inom gränserna för normalområdet. Grunderna för avvikande uppräknas i den föreslagna 8 b § 5 mom. och det föreslås att de skall bibehållas oförändrade, eftersom de i praktiken har visat sig vara täckande och anpassningsbara.

Såsom hittills skall det vara möjligt att frånga det normala arbetsinkomstområdet både uppåt och nedåt under de förutsättningar som nämns i lagrummet. Primärt skall avvikel-

se kunna ske på basis av brukarens egen utredning och på hans initiativ. En förhöjning eller en sänkning skall också kunna grunda sig på utredning som lantbruksföretagarnas pensionsanstalt inhämtat och på dess initiativ kunna verkställas på annat sätt än brukaren har föreslagit. Ett dylikt avvikande från brukarens uppfattning skall ske när brukningsenhetens faktiska arbetsinkomst står i klar och uppenbart stor konflikt med det normala arbetsinkomstområdet eller med brukarens förslag utanför utanför detta område.

För tillämpningen av den föreslagna 8 b § 5 mom. skall lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ta i bruk de nya förhöjnings- och sänkingsgrunderna för arbetsinkomst. Detta möjliggör att likadana fall kan behandlas utgående från enhetliga kriterier. Pensionskyddscentralen skall dock som tidigare ha möjlighet att ge tillämpningsanvisningar angående detta och andra frågor som anknyter till arbetsinkomsten. Om detta stadgas i lagförslaget 8 j §.

8 c §. Det föreslås att till paragrafen skall fogas stadganden om bestämmande av arbetsinkomst av växtlig skogsmark. Den gällande lagen är på denna punkt inkonsekvent och bristfällig då man beaktar att skogsmarken ökar brukningsenhetens arbetsinkomst på olika sätt beroende på hur stor den åkerareal som skogens LFÖPL-hektar adderas till är, och att möjligheterna att avvika från den arealbaserade arbetsinkomsten är ringa.

Utgångspunkten vid bestämmandet av den växtliga skogsmarkens årliga arbetsinkomst skall vara basarbetsinkomsten. Den utförda arbetsmängden, uträknad per skogshektar, varierar beroende på skogens geografiska läge och de därmed sammanhängande olikheterna i tillväxtförhållandena. Av detta följer att det vore ändamålsenligt att dela in landet i regioner med egna arbetsinkomstskalor. För att lagen internt skall vara enhetlig föreslås att den på övriga ställen i lagen använda indelningen i södra, mellersta och norra Finland skall användas. I förordningen om pension för lantbruksföretagare stadgas om vilken region var och en kommun hör till.

Även om beloppet skogsarbetsinkomst per hektar är mera rätlinjig än beloppet åkerarbetsinkomst, kan inte heller skogsarbetsinkomsten öka utan begränsning. Därför borde skalan för de största skogslägenheterna vara gradvis sjunkande på samma sätt som skalan för åkerar-

betsinkomst. Indelningen behöver dock inte vara lika detaljerad som för åkrarnas del. Därför föreslås att skalan skall omfatta två steg. Dessutom föreslås att det för skog skall användas en övre arealgräns, efter vilken arbetsinkomst inte längre uppstår. Ett dylikt tak är nödvändigt, eftersom skötseln av skog på de största skogsbrukningsenheterna nödvändigtvis förutsätter utomstående arbetskraft, varvid det arbete som utförs i skogen inte kan bygga enbart på gårdsbruksidkarens egen arbetsinsats.

Både för hektarindelningen och markbeloppen föreslås värden som baserar sig på den utredning som arbetsgruppen för lantbruksföretagarnas arbetsinkomst gjort. Siffrorna i paragrafen anges enligt 1970 års index. Motsvarande värden angivna enligt 1989 års index är:

<i>i södra Finland</i>	
för de första 120 hektaren	176,01 mk
för de följande 280 hektaren	88,00 mk
<i>i mellersta Finland</i>	
för de första 150 hektaren	140,81 mk
för de följande 350 hektaren	70,40 mk
<i>i norra Finland</i>	
för de första 200 hektaren	105,60 mk
för de följande 500 hektaren	52,80 mk

Enligt 8 c § 2 mom. skall det vara möjligt att höja basarbetsinkomsten, om brukaren utför osedvanligt mycket skogsarbete. Som exempel nämns deltagande i skogsavverkning eller att brukarens arbetsinsats i skogsbruket i övrigt, t.ex. beträffande skogsvårdarbete, är osedvanligt stor. På detta sätt beaktas även leveransarbete när arbetsinkomsten bestäms.

På motsvarande sätt skall till 3 mom. i den föreslagna 8 c § fogas stadganden om grunderna för sänkning av skogsarbetsinkomst. Det skall vara möjligt att sänka den arealbaserade arbetsinkomsten först och främst om skogen på grund av sitt läge ger synnerligen dålig avkastning. Med detta avses framför allt skogarna i Lappland, men också andra skogar som klart ger dålig avkastning. Ett annat kriterium för sänkning av arbetsinkomsten skall vara att skogsvårdsarbetet antingen helt eller delvis utförs av utomstående. Brukarens arbetsinsats i skogen blir då mindre än den enligt basarbetsinkomst räknade arbetsinkomsten skulle förutsätta.

8 d och 8 e §§. Paragraferna motsvarar den gällande lagens 8 § 3 och 4 mom. Den föreslagna 8 e § skall dessutom innehålla en hänvisning till 8 § beroende på den nya paragrafindelningen.

8 f §. Den föreslagna paragrafen gäller arbetsinkomst för renägare, och motsvarande stadgande finns i lagens gällande 8 § 5 mom. Det föreslås att till paragrafen skall fogas ett stadgande, enligt vilket både antalet renar och antalet utförda arbetsdagar skall inverka på renägarnas arbetsinkomst. Ett dylikt sätt för bestämmande av arbetsinkomsten vore både mera flexibelt och mångsidigare än för närvarande. Den fluktuation som med det nuvarande sättet att bestämma arbetsinkomsten uppstår i arbetsinkomstskalan när antalet renar eller arbetsdagar ändras kan därmed undvikas.

En förtjänstnivå som bestäms enligt värdet på arbetsdagarna och enligt antalet inräknade renar som renägaren äger svarar bättre mot verkligheten än det gällande systemet och är mera rättvis gentemot renhushållningsföretag av olika storlek. Värdet av en arbetsdag föreslås vara 168,97 mark och av en inräknad ren 84,48 mark (1989 års index). Dessa värden kommer knappt alls att ändra på arbetsinkomsten för de renägare som utför så mycket renskötselarbete som antalet inräknade renar förutsätter. För övriga renägare kommer arbetsinkomsten att ändras så att renägandet får större betydelse, eftersom inkomsten inte längre kommer att bestämmas enbart enligt arbetsdagarna.

Med arbetsdag avses en sådan inom eller utanför renbeteslaget fullgjord arbetsdag som stöder renskötselarbete. Dessutom föreslås att lagtexten skall innehålla ett omnämnande av det arvode som renbeteslagets renvärd eller kassör får. Detta arvode skall i sin helhet fogas till renägarens på annan grund bestämda arbetsinkomst.

8 g §. Paragrafen skall gälla justering av arbetsinkomst. Motsvarande stadganden finns i nuvarande 8 § 6 mom. Den föreslagna paragrafens 1 och 3 mom. motsvarar till sitt innehåll helt och hållet den gällande 8 § 6 mom. Angående justering av arbetsinkomsten efter det kalenderår, under vilket lantbruksföretagaren har fyllt 62 år, föreslås ett eget stadgande i 3 mom., eftersom det då är fråga om en väsentligen annorlunda situation jämfört med de sakligheter som föregående moment innehåller.

Nytt i förslaget är 8 g § 2 mom., som gäller justering av brukningsenhetens arbetsinkomst efter de två år som avses i 8 b § 4 mom. Förhållandena på brukningsenheten hinner under två år stabiliseras så att det efter sagda tid är möjligt att för brukningsenheten bestämma den arbetsinkomst som bäst svarar mot brukningsenhetens förhållanden.

En förutsättning för justering av arbetsinkomsten är i regel en väsentlig ändring av de omständigheter som inverkar på inkomsten. Detta skulle innebära att smärre ändringar inte kan rättas, inte ens när två år har förflutit sedan företagsverksamheten inleddes. Därför föreslås att till 8 g § 2 mom. fogas ett stadgande som möjliggör en justering av arbetsinkomsten efter de två första åren, även om en väsentlig ändring inte har skett. Det vore då möjligt att även beakta de omständigheter vars inverkan inte har kunnat förutses när försäkringen påbörjades. Med stöd av detta moment kan arbetsinkomsten justeras möjligast kort tid efter att två år har gått sedan verksamheten som lantbruksföretagare inleddes.

8 h §. Enligt förslaget skall denna paragraf innehålla ett stadgande om arbetsinkomst för lantbruksföretagare som får deltidspension. Paragrafen motsvarar gällande 8 § 6 mom., utom i fråga om hänvisningsstadgandet.

8 i §. Det föreslås att lagens 8 § 7 och 8 mom. stadganden gällande den pensionsgrundande arbetsinkomsten skall ingå i 8 i §. Vidare föreslås att 8 § 7 mom. skall delas i tre olika moment så att det motsvaras av den föreslagna paragrafens 1, 2 och 4 mom. På detta sätt får varje moment sitt eget sakinnehåll. Dessutom föreslås att ordningen på den gällande 8 § 7 och 8 mom. skall ändras så att 8 § 8 mom. blir den föreslagna paragrafens 3 mom., eftersom paragrafen därmed skulle bli mera följdriktig. Paragrafen skall också ändras på två ställen på grund av den nya paragrafindelningen.

8 j §. Paragrafen föreslås innehålla stadgandet i 8 § 9 mom. med ändrat hänvisningsstadgande.

11 och 15 §§. I lagens 11 § 3 mom. och 15 § 1 mom. skall endast hänvisningsstadgandena ändras på grund av den nya paragrafindelningen. Dessutom föreslås för tydlighets skull att till 15 § 1 mom. skall läggas till ett omnämnande om pensionsanstalten som beslutsfattare i beslut om befrielse enligt 4 §, emedan social- och hälsovårdsministeriet med sitt beslut den 17 december 1981 (1034/81) har överfört upp-

gifterna i 4 § på lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

20 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att skogens areal skall räknas i hela hektar. Ändringen kommer att underlätta behandlingen av arbetsinkomstårenden både för lantbruksföretagarna själva och för pensionsanstalten. Det fel som uppkommer på grund av avrundning kommer högst att motsvara arbetsinkomsten för 0,5 skogshektar.

1.2. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare

11 och 21 §§. Det föreslås att hänvisningsstadgandena i lagens 11 § 1 och 2 mom. samt 21 § 3 mom. ändras så att de svarar mot de föreslagna ändringarna i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Frågan om medför ändringen av arbetsinkomststadgandena enligt lagen om pension för lantbruksföretagare andra behov av justeringar i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare utreds för närvarande. Det kan beträffande detta vara nödvändigt att senare lägga fram en kompletterande proposition gällande lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

2. Ikraftträdande

2.1. Lagen om pension för lantbruksföretagare

Det föreslås att ändringen skall träda i kraft den 1 juli 1990. På detta sätt kommer en tillräcklig förberedelsestid för verkställandet av det nya systemet att garanteras. De nya stadgandena om fastställande och justering av arbetsinkomsten skall tillämpas, om försäkringen inleds efter att lagändringen har trätt i kraft eller om det, när lagen redan gäller, i omständigheterna som inverkar på arbetsin-

komsten sker en väsentlig förändring som medför en justering av arbetsinkomsten.

För största delen av lantbruksföretagen är det inte möjligt att justera arbetsinkomsten att svara mot de nya stadgandena, eftersom det inte har skett någon väsentlig förändring i företagets verksamhet. Det föreslås därför att det till ikraftträdelsestadgandena skall fogas ett särskilt stadgande om att en justering av arbetsinkomsten är möjlig under ikraftträdelseperioden också utan att någon väsentlig förändring har skett.

Det skall vara möjligt att på lantbruksföretagarens ansökan justera arbetsinkomsten så att den svarar mot de nya stadgandena efter det att lagen har trätt i kraft. Eftersom det på basis av tidigare motsvarande situationer är sannolikt att alla brukare inte gör en dylik ansökan, har lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt stadgandet möjlighet att på eget initiativ från den 1 januari 1993 justera arbetsinkomsten efter att ha hört företagaren. I ingetdera fallet är det meningen att den gällande arbetsinkomsten skall sänkas utan lantbruksföretagarens medgivande.

Markbeloppen i de föreslagna ändringarna har, för att lagen internt skall vara enhetlig, angivits enligt 1970 års indextal 197.

2.2. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

Ändringarna föreslås träda i kraft samtidigt med de föreslagna ändringarna i lagen om pension för lantbruksföretagare, dvs. den 1 juli 1990.

De nya stadgandena skall tillämpas i de fall där en olycka inträffar eller symptom på en yrkessjukdom konstateras medan dessa stadganden gäller.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69) 1 § 3 mom. 2 punkten, 6 c § 5 mom., 8 §, 11 § 3 mom., 15 § 1 mom. och 20 §,

av dessa lagrum 1 § 3 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag av den 28 juli 1978 (595/78), 6 c § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 29 december 1988 (1325/88), 8 § sådan den lyder ändrad genom nämnda lagar samt genom lagar av den 23 december 1970, den 3 december 1982, den 8 augusti 1986 och den 11 december 1987 (830/70, 882/82, 605/86 och 1009/87), 11 § 3 mom. sådant det lyder i sistnämnda lag och 15 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 15 mars 1974 (219/74), samt

fogas till lagen nya 8 a — 8 j §§ som följer:

1 §

Denna lag gäller likväl icke:

2) lantbruksföretagare vars arbetsinkomst enligt 8 och 8 a—8 h §§ uppskattad enligt nämnda paragrafer, inte motsvarar en årsinkomst av minst 500 mark, ej heller

6 c §

När grundbeloppet räknas ut, tillämpas inte 8 i § 3 mom. Vad 7 c, 8 och 8 a §§ lagen om pension för arbetstagare stadgar tillämpas på pensionens grundbelopp, men inte på dess kompletteringsdel.

8 §

För bestämmande av den pensionsgrundande arbetsinkomsten fastställs för en lantbruksföretagare den arbetsinkomst som han skäligen kan uppskattas fortgående erhålla av verksamhet som faller under denna lag.

8 a §

Vid gårdsbruk utgörs den årliga arbetsinkomsten av brukningsenheten av summan av den årliga arbetsinkomst som bestäms på basis av den odlade jordbruksjorden och den årliga arbetsinkomst som bestäms på basis av den växtliga skogsmarken.

8 b §

När den årliga arbetsinkomsten av odlade jordbruksjord fastställs, anses basarbetsinkomsten per hektar utgöra för

de 12 första hektaren	640 mark
de följande 10 hektaren	260 mark
de följande 10 hektaren	175 mark
de följande 30 hektaren	55 mark
de överskjutande hektaren	10 mark

Det normala arbetsinkomstområdet är högst 130 % och minst 85 % av basarbetsinkomsten. Om det endast finns en gårdsbrukssidkare som arbetsinkomst bestäms för, är nämnda procenttal 115 och 70.

Den årliga arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord är det markbelopp som gårdsbrukssidkarna i sin ansökan föreslår inom det i 2 mom. angivna normala arbetsinkomstområdet. Om ett sådant markbelopp inte föreslås eller om det föreslagna beloppet står i uppenbar strid med de faktiska omständigheterna vid brukningsenheten, är arbetsinkomsten lika stor som basarbetsinkomsten.

För den tid under vilken gårdsbruk på brukningsenheten inte pågått utan avbrott i två år uppgår årliga arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord minst till beloppet av basarbetsinkomsten.

Den årliga arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord kan fastställas med avvikelse från 1—4 mom., om odlingsättet eller annat produktionsätt, det osedvanliga antalet gårds-

bruksidkare som arbetar på brukningsenheten, brukningsenhetens produktivitet eller någon annan jämförbar omständighet förutsätter det.

8 c §

När den årliga arbetsinkomsten av växtlig skogsmark bestäms, avses basarbetsinkomsten per hektar utgöra

i södra Finland	
för de första 120 hektaren	25,0 mark
för de följande 280 hektaren	12,5 mark
i mellersta Finland	
för de första 150 hektaren	20,0 mark
för de följande 350 hektaren	10,0 mark
i norra Finland	
för de första 200 hektaren	15,0 mark
för de följande 500 hektaren	7,5 mark

Arbetsinkomsten av växtlig skogsmark skall bestämmas till ett högre belopp än basarbetsinkomsten enligt 1 mom., om gårdsbruksidkarna deltar i skogsavverkningsarbete eller om deras arbetsinsats i brukningsenhetens skogsbruk i övrigt är större än normalt.

Arbetsinkomsten skall bestämmas till ett högre belopp än basarbetsinkomsten enligt 1 mom., om skogen på grund av sitt läge ger synnerligen dålig avkastning eller om skogsårdsarbetet genom avtal eller på något annat sätt har anförtrots andra.

8 d §

Arbetsinkomsten från brukningsenheten fördelas mellan gårdsbruksidkarna i proportion till hur de deltar i arbetet på brukningsenheten. Av makars gemensamma arbetsinkomst anses härvid en tredjedel tillfalla vardera maken, medan resten fördelas på det sätt som de föreslagit i sin gemensamma ansökan eller, om en sådan inte gjorts, jämnt mellan dem båda. Av särskilda skäl kan fördelningen av arbetsinkomst mellan makar likväl fastställas med avvikelse från vad som nu sägs.

8 e §

Såsom arbetsinkomst för den som är medlem i ett familjeföretag och som deltar i gårdsbruksarbetet anses den lön som betalas till honom, likväl med beaktande av 8 §.

8 f §

En renägares årliga arbetsinkomst är 12 mark för varje inräknad ren som han äger ökat

med 24 mark för varje arbetsdag som han fullgör i sådant renskötselarbete som omfattas av denna lag. Till en renägares arbetsinkomst fogas arvodena för det arbete som han har utfört som renbeteslagets renvärd eller kassör.

8 g §

Då försäkringen begynner, fastställer lantbruksföretagarnas pensionsanstalt arbetsinkomsten för lantbruksföretagaren. Om de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten senare förändras väsentligt, justeras arbetsinkomsten på ansökan. Pensionsanstalten kan även självmant justera arbetsinkomsten. Arbetsinkomsten får dock inte ändras retroaktivt.

Den arbetsinkomst som har fastställts för en gårdsbruksidkare som avses i 8 b § 4 mom. kan efter den tid som anges i momentet justeras så att den motsvarar arbetsinkomsten enligt förhållandena på brukningsenheten, även om de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten inte har förändrats väsentligt enligt 1 mom.

Efter det kalenderår under vilket lantbruksföretagaren har fyllt 62 år justeras arbetsinkomsten endast om han inte längre uppfyller de villkor för försäkring som nämns i 1 §.

8 h §

Utan hinder av 8 och 8 a — 8 g §§ fastställs såsom arbetsinkomst för en lantbruksföretagare som får deltidspension hälften av den i 6 § 1 mom. nämnda genomsnittliga arbetsinkomsten.

8 i §

Den pensionsgrundande arbetsinkomsten får genom att de fastställda och i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade arbetsinkomsternas sammanlagda belopp divideras med motsvarande tid.

Har för lantbruksföretagaren fastställts arbetsinkomst för tiden efter det han fyllt 23 år, beaktas inte när den pensionsgrundande arbetsinkomsten bestäms arbetsinkomsterna innan denna ålder nåddes och motsvarande tid.

Om även tiden mellan invaliditetens början och pensionsåldern anses såsom till pension berättigande tid, räknas den pensionsgrundande arbetsinkomsten för nämnda tid ut genom användning av de fastställda och justerade arbetsinkomsterna, med avvikelse från 1 mom., i fråga om de fyra åren före invaliditetens början. Nämnda fyraårstid förlängs likväl

med så många år som lantbruksföretagaren vid invaliditetens början är äldre än 52 år, men till högst åtta år.

Om lantbruksföretagaren är född före den 1 januari 1938, höjs när ålders- eller invalidpension fastställs hans i 8 h § nämnda, för deltidspensionstiden fastställda pensionsgrundande arbetsinkomst med följande koefficienter:

Födelseår	Koefficient
1932 eller tidigare.....	1,6
1933	1,5
1934	1,4
1935	1,3
1936	1,2
1937	1,1

8 j §

Pensionsskyddscentralen kan meddela pensionsanstalten allmänna föreskrifter om tillämpningen av 8 och 8 a — 8 g §§.

11 §

Vad som stadgas i 2 mom. tillämpas även på en i 8 e § angiven medlem i ett familjeföretag som deltar i gårdsbruksarbetet utan lön.

15 §

Ändring i pensionsskyddscentralens beslut enligt i 1 § 5 mom., pensionsskyddscentralens eller pensionsanstaltens beslut enligt 4 § eller

pensionsanstaltens beslut enligt 6 f, 6 g och 8 g §§ samt undanröjande av ett sådant beslut kan sökas i enlighet med lagen om pension för arbetstagare.

20 §

Vid tillämpningen av denna lag beaktas arealen odlad jordbruksjord med en tiondedels hektars noggrannhet och arealen växtlig skogsmark med en hektars noggrannhet. Kan avrundning ske åt bägge hållen, skall den göras uppåt.

Den lag träder i kraft den 1 juli 1990.

Stadgandena i denna lag tillämpas om arbetsinkomst skall fastställas eller justeras för tiden efter ikraftträdandet.

På ansökan av lantbruksföretagaren justeras arbetsinkomsten i enlighet med denna lag, även om de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten inte har förändrats väsentligt på det sätt som avses i 8 g § 1 mom. Har en sådan ansökan inte lämnats före den 1 januari 1993, skall lantbruksföretagarnas pensionsanstalt justera arbetsinkomsten på eget initiativ. Om den justering som här avses medför att gällande arbetsinkomst sjunker, skall justering göras endast om lantbruksföretagaren ger sitt samtycke.

De markbelopp som stadgas i denna lag svarar mot det löneindextal som har fastställts för 1970.

2.

Lag**om ändring av 11 och 21 §§ lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 23 december 1981 om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/81) 11 § 1 och 2 mom. samt 21 § 3 mom. som följer:

11 §

En lantbrukföretagares årsarbetsförtjänst anses vara hans arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Arbetsinkomsten, som beräknas i enlighet med 8 i § 1 och 2 mom. i nämnda lag, beaktas likväl för en högst ett år lång företagarverksamhetsperiod innan arbetsskadan inträffade.

För en lantbruksföretagare som då arbetsskadan inträffar inte har gällande försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare fastställs årsarbetsförtjänsten för högst ett år innan arbetsskadan inträffade i tillämpliga delar enligt de grunder som stadgas i 8 och 8 a — 8 h §§ och 8 i § 1 och 2 mom. i nämnda lag.

21 §

Olycksfallsförsäkringsanstalten skall då en försäkring börjar och då förhållandena ändras, med tillämpning av 8 och 8 a — 8 h §§ lagen om pension för lantbruksföretagare fastställa vad som skall anses som den försäkrades årsarbetsförtjänst.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1990.

Helsingfors den 6 oktober 1989

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Helena Pesola*

1.

Lag**om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69) 1 § 3 mom. 2 punkten, 6 c § 5 mom., 8 §, 11 § 3 mom., 15 § 1 mom. och 20 §,

av dessa lagrum 1 § 3 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag av den 28 juli 1978 (595/78), 6 c § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 29 december 1988 (1325/88), 8 § sådan den lyder ändrad genom nämnda lagar samt genom lagar av den 23 december 1970, den 3 december 1982, den 8 augusti 1986 och den 11 december 1987 (830/70, 882/82, 605/86 och 1009/87), 11 § 3 mom. sådant det lyder i sistnämnda lag och 15 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 15 mars 1974 (219/74), samt

fogas till lagen nya 8 a — 8 j §§ som följer:

*Gällande lydelse**Förelaggen lydelse*

1 §

Denna lag gäller likväl icke:

2) lantbruksföretagare, vars i 8 § avsedda arbetsinkomst, uppskattad enligt stadgandena i sagda paragraf, icke motsvarar en årsinkomst av minst 500 mark, ej heller

2) lantbruksföretagare, vars arbetsinkomst enligt 8 och 8 a—8 h §§, uppskattad enligt nämnda paragrafer, inte motsvarar en årsinkomst av minst 500 mark, ej heller

6 c §

När grundbeloppet räknas ut, tillämpas inte 8 § 8 mom. Vad 7 c, 8 och 8 a §§ lagen om pension för arbetstagare stadgar tillämpas på pensionens grundbelopp, men inte på dess kompletteringsdel.

När grundbeloppet räknas ut, tillämpas inte 8 i § 3 mom. Vad 7 c, 8 och 8 a §§ lagen om pension för arbetstagare stadgar tillämpas på pensionens grundbelopp, men inte på dess kompletteringsdel.

8 §

För bestämmande av den pensionsgrundande arbetsinkomsten fastställs för lantbruksföretagare den arbetsinkomst han skäligen kan uppskattas fortgående åtnjuta av verksamhet som faller under denna lag.

8 §

För bestämmande av den pensionsgrundande arbetsinkomsten fastställs för en lantbruksföretagare den arbetsinkomst som han skäligen kan uppskattas fortgående *erhålla* av verksamhet som faller under denna lag.

8 a §

Vid gårdsbruk utgörs den årliga arbetsinkomsten av brukningsenheten av summan av den årliga arbetsinkomst som bestäms på basis av den odlade jordbruksjorden och den årliga arbetsinkomst som bestäms på basis av den växtliga skogsmarken.

Gällande lydelse

Vid gårdsbruk anses brukningsenhetens årliga arbetsinkomst för varje hektar jordbruksjord utgöra 550 mark för de 12 första hektaren, 225 mark för de följande 10 hektaren, 125 mark för de följande 30 hektaren. Arbetsinkomsten kan likväl bestämmas med avvikelse från vad ovan sagts, om odlingssättet eller annat produktionssätt, det osedvanliga antalet idkare av gårdsbruk som arbetar på brukningsenheten, brukningsenhetens produktivitet eller annan jämförbar omständighet förutsätter det.

Föreslagen lydelse

8 b §

När den årliga arbetsinkomsten av odlade jordbruksjord fastställs, anses basarbetsinkomsten per hektar utgöra för

de 12 första hektaren	640 mark
de följande 10 hektaren	260 mark
de följande 10 hektaren	175 mark
de följande 30 hektaren	55 mark
de överskjutande hektaren	10 mark

Det normala arbetsinkomstområdet är högst 130 % och minst 85 % av basarbetsinkomsten. Om det endast finns en gårdsbruksidkare som arbetsinkomst bestäms för, är nämnda procenttal 115 och 70.

Den årliga arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord är det markbelopp som gårdsbruksidkarna i sin ansökan föreslår inom det i 2 mom. angivna normala arbetsinkomstområdet. Om ett sådant markbelopp inte föreslås eller om det föreslagna beloppet står i uppenbar strid med de faktiska omständigheterna vid brukningsenheten, är arbetsinkomsten lika stor som basarbetsinkomsten.

För den tid under vilken gårdsbruk på brukningsenheten inte pågått utan avbrott i två år uppgår årliga arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord minst till beloppet av basarbetsinkomsten.

Den årliga arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord kan fastställas med avvikelse från 1—4 mom., om odlingssättet eller annat produktionssätt, det osedvanliga antalet gårdsbruksidkare som arbetar på brukningsenheten, brukningsenhetens produktivitet eller någon annan jämförbar omständighet förutsätter det.

8 c §

När den årliga arbetsinkomsten av växtlig skogsmark bestäms, avses basarbetsinkomsten per hektar utgöra

<i>i södra Finland</i>	
för de första 120 hektaren	25,0 mark
för de följande 280 hektaren	12,5 mark
<i>i mellersta Finland</i>	
för de första 150 hektaren	20,0 mark
för de följande 350 hektaren	10,0 mark
<i>i norra Finland</i>	
för de första 200 hektaren	15,0 mark
för de följande 500 hektaren	7,5 mark

Gällande lydelse

Brukningens arbetsinkomst fördelas mellan idkarna av gårdsbruk i den proportion de deltar i arbetet på brukningens enhet. Av *äkt* makars gemensamma arbetsinkomst anses härvid vardera maken tillfalla en tredjedel, medan resten fördelas på det sätt de föreslagit i sin gemensamma ansökan eller, om sådan *ansökan* inte gjorts, jämnt mellan dem båda. Av särskilt skäl kan fördelningen av arbetsinkomsten mellan makar likväl fastställas med avvikelser från vad ovan sagts.

Såsom arbetsinkomst för den som är medlem i ett familjeföretag och som deltar i gårdsbruksarbetet anses den lön som betalas till honom, likväl med beaktande av vad som stadgas i 1 mom.

Såsom renägares årliga arbetsinkomst anses 35 mark för varje honom tillhörig *och på åtgärd av renbeteslag räknad, över ett år gammal ren*. Utför renägaren i denna lag avsett arbete med renskötsel i väsentligt större eller mindre utsträckning än hans ovan avsedda antal renar skulle förutsätta, höjes eller sänkes arbetsinkomsten i motsvarighet härtill.

Då försäkringen begynner, fastställer lantbruksföretagarnas pensionsanstalt arbetsinkomsten för lantbruksföretagaren. Om de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten senare förändras väsentligt, justeras arbetsinkomsten på ansökan. Pensionsanstalten kan även självständigt justera arbetsinkomsten. Arbetsinkomsten får dock inte ändras retroaktivt.

Föreslagen lydelse

Arbetsinkomsten av växtlig skogsmark skall bestämmas till ett högre belopp än basarbetsinkomsten enligt 1 mom., om gårdsbruksidkarna deltar i skogsavverkningsarbete eller om deras arbetsinsats i brukningens enhets skogsbruk i övrigt är större än normalt.

Arbetsinkomsten skall bestämmas till ett högre belopp än basarbetsinkomsten enligt 1 mom., om skogen på grund av sitt läge ger synnerligen dålig avkastning eller om skogsårdsarbetet genom avtal eller på något annat sätt har anförtrötts andra.

8 d §

Arbetsinkomsten från brukningens enhet fördelas mellan gårdsbruksidkarna i proportion till hur de deltar i arbetet på brukningens enhet. Av makars gemensamma arbetsinkomst anses härvid en tredjedel tillfalla vardera maken, medan resten fördelas på det sätt som de föreslagit i sin gemensamma ansökan eller, om en sådan inte gjorts, jämnt mellan dem båda. Av särskilda skäl kan fördelningen av arbetsinkomst mellan makar likväl fastställas med avvikelser från vad som nu sägs.

8 e §

Såsom arbetsinkomst för den som är medlem i ett familjeföretag och som deltar i gårdsbruksarbetet anses den lön som betalas till honom, likväl med beaktande av 8 §.

8 f §

En renägares årliga arbetsinkomst är 12 mark för varje *inräknad ren som han äger ökat med 24 mark för varje arbetsdag som han fullgör i sådant renskötselarbete som omfattas av denna lag. Till en renägares arbetsinkomst fogas arvoden för det arbete som han har utfört som renbeteslagets renvärd eller kassör.*

8 g §

Då försäkringen begynner, fastställer lantbruksföretagarnas pensionsanstalt arbetsinkomsten för lantbruksföretagaren. Om de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten senare förändras väsentligt, justeras arbetsinkomsten på ansökan. Pensionsanstalten kan även självständigt justera arbetsinkomsten. Arbetsinkomsten får dock inte ändras retroaktivt.

Gällande lydelse

Efter det kalenderår under vilket företagaren har fyllt 62 år justeras arbetsinkomsten endast om de i 1 § nämnda försäkringsförutsättningarna inte föreligger i fråga om lantbruksföretagaren. Utan hinder av vad som stadgas i denna paragraf fastställs såsom arbetsinkomst för lantbruksföretagare som får deltidspension hälften av den i 6 § 1 mom. nämnda genomsnittliga arbetsinkomsten.

Föreslagen lydelse

Den arbetsinkomst som har fastställts för en gårdsbruksidkare som avses i 8 b § 4 mom. kan efter den tid som anges i momentet justeras så att den motsvarar arbetsinkomsten enligt förhållandena på brukningsenheten, även om de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten inte har förändrats väsentligt enligt 1 mom.

Efter det kalenderår under vilket lantbruksföretagaren har fyllt 62 år justeras arbetsinkomsten endast om han inte längre uppfyller de villkor för försäkring som nämns i 1 §.

8 h §

Utän hinder av 8 och 8 a — 8 g §§ fastställs såsom arbetsinkomst för en lantbruksföretagare som får deltidspension hälften av den i 6 § 1 mom. nämnda genomsnittliga arbetsinkomsten.

8 i §

Den pensionsgrundande arbetsinkomsten erhålls genom att de fastställda och i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade arbetsinkomsternas sammanlagda belopp divideras med motsvarande tid. Har för lantbruksföretagaren fastställts arbetsinkomst för tiden efter det han fyllt 23 år, beaktas inte när den pensionsgrundande arbetsinkomsten bestäms arbetsinkomsterna innan nämnda ålder nåddes och motsvarande tid. Är lantbruksföretagaren född före den 1 januari 1938, höjs vid fastställandet av ålders- eller invalidpension hans i 6 mom. nämnda, för deltidspensionstiden fastställda pensionsgrundande arbetsinkomst med följande koefficienter:

Födelseår	Koefficient
1932 eller tidigare.....	1,6
1933	1,5
1934	1,4
1935	1,3
1936	1,2
1937	1,1

Om även tiden mellan invaliditetens början och pensionsåldern räknas såsom till pension berättigande tid, räknas den pensionsgrundande arbetsinkomsten för nämnda tid ut genom användning av de fastställda och justerade arbetsinkomsterna, med avvikelse från 7 mom.

Den pensionsgrundande arbetsinkomsten får genom att de fastställda och i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade arbetsinkomsternas sammanlagda belopp divideras med motsvarande tid.

Har för lantbruksföretagaren fastställts arbetsinkomst för tiden efter det han fyllt 23 år, beaktas inte när den pensionsgrundande arbetsinkomsten bestäms arbetsinkomsterna innan denna ålder nåddes och motsvarande tid.

Om även tiden mellan invaliditetens början och pensionsåldern *anses* såsom till pension berättigande tid, räknas den pensionsgrundande arbetsinkomsten för nämnda tid ut genom användning av de fastställda och justerade arbetsinkomsterna, med avvikelse från 1

Gällande lydelse

första meningen, i fråga om de fyra åren närmast före invaliditetens början. Nämnda fyraårstid förlängs likväl med så många år som lantbruksföretagaren vid invaliditetens början är äldre än 52 år, men till högst åtta år.

Pensionsskyddscentralen må meddela pensionsanstalten allmänna föreskrifter angående tillämpningen av denna paragraf.

Föreslagen lydelse

mom., i fråga om de fyra åren före invaliditetens början. Nämnda fyraårstid förlängs likväl med så många år som lantbruksföretagaren vid invaliditetens början är äldre än 52 år, men till högst åtta år.

Om lantbruksföretagaren är född före den 1 januari 1938, höjs när ålders- eller invalidpension fastställs hans i 8 h § nämnda, för deltids-pensionstiden fastställda pensionsgrundande arbetsinkomst med följande koefficienter:

Födelseår	Koefficient
1932 eller tidigare	1,6
1933	1,5
1934	1,4
1935	1,3
1936	1,2
1937	1,1

8 j §

Pensionsskyddscentralen kan meddela pensionsanstalten allmänna föreskrifter om tillämpningen av 8 och 8 a — 8 g §§.

11 §

Vad som stadgas i 2 mom. tillämpas även på en i 8 § 4 mom. angiven medlem i ett familjeföretag som deltar i gårdsbruksarbetet utan lön.

Vad som stadgas i 2 mom. tillämpas även på en i 8 e § angiven medlem i ett familjeföretag som deltar i gårdsbruksarbetet utan lön.

15 §

Ändring i pensionsskyddscentralens i 1 § 5 mom. och 4 § samt i pensionsanstaltens i 6 f och 6 g §§ samt i 8 § 6 mom. avsedda beslut och undanröjande av sådant beslut kan sökas på sätt i lagen om pension för arbetstagare är stadgat.

15 §

Ändring i pensionsskyddscentralens beslut enligt i 1 § 5 mom., pensionsskyddscentralens eller pensionsanstaltens beslut enligt 4 § eller pensionsanstaltens beslut enligt 6 f, 6 g och 8 g §§ samt undanröjande av ett sådant beslut kan sökas i enlighet med lagen om pension för arbetstagare.

20 §

Vid tillämpningen av denna lag beaktas areal med en tiondedels hektars noggrannhet. Kan avrundning ske åt bägge hållen, skall den företagas uppåt.

20 §

Vid tillämpningen av denna lag beaktas arealen odlad jordbruksjord med en tiondedels hektars noggrannhet och arealen växtlig skogs-mark med en hektars noggrannhet. Kan avrundning ske åt bägge hållen, skall den göras uppåt.

Den lag träder i kraft den 1 juli 1990.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Stadgandena i denna lag tillämpas om arbetsinkomst skall fastställas eller justeras för tiden efter ikraftträdandet.

På ansökan av lantbruksföretagaren justeras arbetsinkomsten i enlighet med denna lag, även om de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten inte har förändrats väsentligt på det sätt som avses i 8 g § 1 mom. Har en sådan ansökan inte lämnats före den 1 januari 1993, skall lantbruksföretagarnas pensionsanstalt justera arbetsinkomsten på eget initiativ. Om den justering som här avses medför att gällande arbetsinkomst sjunker, skall justering göras endast om lantbruksföretagaren ger sitt samtycke.

De markbelopp som stadgas i denna lag svarar mot det löneindextal som har fastställts för 1970.

2.

Lag**om ändring av 11 och 21 §§ lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 23 december 1981 om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/81) 11 § 1 och 2 mom. samt 21 § 3 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

11 §

Lantbrukföretagares årsarbetsförtjänst anses vara hans arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Arbetsinkomsten, som beräknas i enlighet med 8 § 7 mom. i sagda lag, beaktas likväl för en högst ett år lång företagaverksamhetsperiod före arbetsskadan inträffade.

För lantbruksföretagare som då arbetsskadan inträffar inte har gällande försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare fastställs årsarbetsförtjänsten för högst ett år före arbetsskadans inträffande i tillämpliga delar enligt de i 8 § i nämnda lag stadgade grunderna.

11 §

En lantbrukföretagares årsarbetsförtjänst anses vara hans arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Arbetsinkomsten, som beräknas i enlighet med 8 i § 1 och 2 mom. i nämnda lag, beaktas likväl för en högst ett år lång företagaverksamhetsperiod innan arbetsskadan inträffade.

För en lantbruksföretagare som då arbetsskadan inträffar inte har gällande försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare fastställs årsarbetsförtjänsten för högst ett år innan arbetsskadan inträffade i tillämpliga delar enligt de grunder som stadgas i 8 och 8 a — 8 h §§ och 8 i § 1 och 2 mom. i nämnda lag.

21 §

Olycksfallsförsäkringsanstalten skall då försäkring börjar och då förhållandena ändras,

Olycksfallsförsäkringsanstalten skall då en försäkring börjar och då förhållandena ändras,

Gällande lydelse

med tillämpning av stadgandena i 8 § lagen om pension för lantbruksföretagare, fastlå vad som bör betraktas såsom den försäkrades årsarbetsförtjänst.

Föreslagen lydelse

med tillämpning av 8 och 8 a — 8 h §§ lagen om pension för lantbruksföretagare *fastställa* vad som *skall anses* som den försäkrades årsarbetsförtjänst.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1990.
